

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8Csp/79/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617205765
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617205765.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, práv. zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Karadžičova 8, Bratislava proti žalovanému: R. L., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom Y. 40XX/XX, B., o zaplatenie 674,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 530,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.11.2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Žalobcovi súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,24 %, o sume ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.09.2017, sa pôvodný žalobca (Consumer Finance Holding a.s.) domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 674,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.11.2014 do zaplatenia, titulom nesplateného spotrebiteľského úveru. Podanú žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 03.07.2013 zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 364,40 eur, na nákup spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Poskytnutú pôžičku mal žalovaný splácať v pravidelných 20. mesačných splátkach po 75,80 eur. Do podania žaloby splatil žalovaný sumu 833,80 eur (bez započítania akontácie). Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, vyzval ho žalobca dňa 27.09.2014 listom - predžalobná upomienka, k úhrade dlžných splátok a zároveň žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca úver zosplatnil dňa 19.11.2014.

2. V priebehu konania bola predmetná pohľadávka voči žalovanému postúpená, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok medzi postupcom Consumer Finance Holding, a.s. a súčasným žalobcom ako postupníkom. Tunajší súd na základe uvedenej skutočnosti a podaného návrhu, uznesením č.k. 8Csp/79/2017-51 zo dňa 23.01.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.02.2018, pripustil, aby pôvodný žalobca t.j. spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., z konania vystúpil a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. (pôvodné obchodné meno Intrum Justitia Slovakia, s.r.o.).

3. Žalovaný sa napriek doručenému poučeniu a výzve, k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk dňa 27.11.2017 (č.l. 24), nevyjadril.

4. Nakoľko v predmetnej veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur, súd s poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania.

5. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to najmä so zmluvou o pôžičke, vrátane zmluvných podmienok, predžalobnou upomienkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti prehľadom splátok a úhrad, a zistil nasledovný skutkový stav:

5.1. Právny predchodca žalobcu (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľ uzatvoril dňa 03.07.2013 so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (č.l. 7), predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky žalovanému vo výške 1 364,40 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 20. mesačných splátkach po 75,80 eur. Pôžička bola úročená fixnou ročnou úrokovou sadzbou 13,02 %. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) podľa zmluvy predstavovala 13,02 %, priemerná RPMN bola vo výške 48,52 %, celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na sumu 151,60 eur a celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola uvedená vo výške 1 516 eur, s tým, že pri podpise zmluvy žalovaný zaplatil akontáciu vo výške 151,60 eur. V rámci konečnej splatnosti pôžičky je uvedený údaj 03/2015. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné podmienky, ktoré vo forme ako boli súdu doručené, sú písané splyvajúcim textom, a drobným písmom.

5.2. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad pôžičky (č.l. 10) súd zistil, že žalovaný na poskytnutú pôžičku splatil po podania žaloby celkovo (bez akontácie) sumu 833,80 eur.

5.3. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.09.2014 (č.l. 5) veriteľ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 250,14 eur a zároveň ho upozornil, že ak do 05.11.2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 07/2014, bude oprávnený úver zosplatiť.

5.4. Písomným oznámením zo dňa 29.11.2014 (č.l. 11) veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť predmetného úveru a súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy; s tým, že výška dlžnej istiny bola v uvedenom vyhlásení vyčíslená na sumu 705,83 eur.

5.5. Podľa bodu 12.1 zmluvných podmienok, zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy.

5.6. Podľa bodu 12.4 zmluvných podmienok, spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade ak je klient v omeškani so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

6. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.05.2014 (ďalej len Občiansky zákonník), t.j. v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

6.1. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

6.2. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

6.3. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

6.4. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

6.5. Podľa § 2 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

6.6. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom do 31.03.2015, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

6.7. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

6.8. Podľa § 9 ods. 2, písm. c), písm. k), písm. x) zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: (c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, (k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

6.9. Podľa § 11 ods.1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

6.10. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom do 31.03.2015, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

6.11. Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

7. S poukazom na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia, súd právny vzťah založený predmetnou zmluvou o poskytnutí pôžičky uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, posudzoval podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z. z., v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, keďže túto zmluvu uzavrel právny predchodca žalobcu ako veriteľ resp. dodávateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný - fyzická osoba ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní tejto zmluvy nekonal v rámci podnikateľskej či obchodnej činnosti.

8. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára i zmluvné podmienky (ako súčasť zmluvy s miniatúrnymi písmenami) mal právny predchodca žalobcu vopred pripravené a dopisovali sa do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného a výšky pôžičky, pričom žalovaný obsah zmluvy i všeobecných podmienok nemohol reálne ovplyvniť ani neovplyvniť (čo vyplýva už z ich formy). S poukazom na vyššie uvedené, je nevyhnutné právny vzťah medzi stranami posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý stanovuje špecifické náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pre jej platnosť kogentne vyžaduje písomnú formu s následkom neplatnosti právneho úkonu pri jej nedodržaní a bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, ak zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 citovaného zákona. Predmetná zmluva o pôžičke neobsahuje náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 písm. c), písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v rozhodnom znení, dôsledkom čoho je, že uvedenú pôžičku treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

Zmluva neobsahuje uvedenie sumy, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je navzdory odchylnosti takejto (úpravy úročenia spotrebiteľských úverov od úročenia úverov všeobecne) práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).

9. Zároveň žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca pri poskytovaní predmetného úveru žalovanému konal s odbornou starostlivosťou vo vzťahu k posudzovaniu schopnosti žalovaného predmetný úver splácať. Súd je preto toho názoru že bezpoplatkovosť a bezúročnosť daného úveru vyplýva aj z ustanovenia § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy.

10. Z obsahu žaloby a pripojených listín, vrátane splátkového kalendára, je zároveň zrejmé, že veriteľ nezapočítaval jednotlivé splátky žalovaného prioritne na istinu ale aj na úroky, pričom takýto postup so žalovaným nebol individuálne dojednaný. Aj v prípade ak by takéto dojednanie vyplývalo napr. zo všeobecných obchodných podmienok veriteľa, tak aj pre uvedený prípad by platilo, že takéto „dojednanie“ nebolo predmetom individuálnej dohody so žalovaným ako spotrebiteľom, a jednalo by sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a ako takú v dôsledku § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neplatnú. Otázka aký účel platby sa má rešpektovať je pritom kľúčová, pretože od jej zodpovedania závisí aj záver, či istina úveru bola splnená. Preto mal súd za to, že pokiaľ žalovaný plnil peňažný záväzok čiastočnými úhradami, mal veriteľ jeho jednotlivé čiastočné úhrady započítavať na istinu, nakoľko žalovaný pri ich plnení neurčil inak.

11. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Citované ustanovenie zakotvuje prednosť ustanovení Občianskeho zákonníka pred takými dojednaniami v spotrebiteľských zmluvách, ktoré by postavenie spotrebiteľa upravovali nevýhodnejšie v jeho neprospech. Ustanovenie tým obmedzuje zmluvnú voľnosť v spotrebiteľských zmluvách za účelom ochrany spotrebiteľa pred takými zmluvnými podmienkami, ktoré by jeho postavenie upravovali odchylné od Občianskeho zákonníka v jeho neprospech.

12. S poukazom na vyššie uvedené závery tak súd nemohol prihliadať na veriteľom realizované započítanie splátok žalovaného, a preto celú doposiaľ žalovaným splatenú sumu započítal na istinu poskytnutého úveru. Podanej žalobe tak súd vyhovel iba v časti rozdielu medzi poskytnutou istinou úveru a celkovo doposiaľ splatenou čiastkou, čo predstavuje sumu 530,60 eur, spolu s úrokom z omeškania v zákonom určenej výške od 30.11.2014 t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru (č.l. 7).

13. Z vyššie uvedeného odôvodnenia vyplýva, že žaloba bola podaná dôvodne v časti o zaplatenie sumy 530,60 eur s príslušenstvom, na základe čoho predstavuje úspech žalobcu (po odpočítaní úspechu žalovaného) v konaní 57,24 %. V uvedenom rozsahu súd žalobcovi s poukazom na § 255 ods. 2 CSP aj priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, s tým, že o konkrétnej sume tejto náhrady rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.